

ТЕШЊАРСКИ ГЛАСОНОША

ГОДИНА XXIX

22. АВГУСТ 2015.

БРОЈ 48

Да буде као некад!

Било једном једно Ваљево...
Реке живота текле су свако вече од Трга, преко моста, кроз Тешњар, све до 32-ке... па назад. И тако свако вече, небитно да ли је понедељак, среда или викенд, небитно да ли је лето или зима. Ваљево је тада било престоница!

Овај град је данас нека друга прича. Тужни су људи који живе у њему, незадовољни и празни, фали им много тога, фали им живота... Већ годинама!

А онда дођу Тешњарске и све се тргне, оживи, убрза... Све се узбурка и опет је Ваљево живо, опет дише. Опет сија једно место смештено на реци Колубари и шапуће да је и даље ту... само му треба мало подстицаја. Па, дајмо му тај подстицај! Покушајмо да Тешњарске наставе да трају и кад се у недељу формално заврше, да трају за стално, да Ваљево буде баш као некад...

З. М.

И ЖИКИНА „ШАРЕНИЦА“ НА ТЕШЊАРСКИМ...

За лепу слику Ваљева

Поред занимљивог културно-забавног програма који се одвија у поподневним и вечерњим сатима, организатор Тешњарских вечери одлучио је ове године да у програм уврсти и веома гледану емисију РТС-а „Жикина шареница“, уз коју се већ годинама уназад будимо викендом. Испоставило се да је ово добар потез организатора јер представља одличан вид промоције, не само фестивала, већ и самог града. У суботу, већ у раним преподневним сатима, окupили су се бројни Ваљевци на тргу Војводе Живојина Мишића, одакле је емитована уживо „Жикина шареница“. Промовишући програм 29. Тешњарских вечери, домаћин емисије Жика Николић угостио је организаторе фестивала, као и многе личности из света културе, спорта, музике... Лепо време и веома занимљив амбијент учинили су да присутни Ваљевци, или и гледаоци широм Србије, пуна два сата уживају у природним лепотама овог града и околине, као и занимљивим садржајима и сјајним звуцима ваљевских музичара.

Гостујући у програму Радио Ваљева, Жика нам је открио и циљ ове путујуће емисије по градовима Србије:

— Ми смо задужени за лепу слику Србије. Путујемо по Србији током летњих месеци, упознајемо људе и резултате њиховог рада, и то покушавамо да пренесемо у та два сата, од музике до културе, обичаја, навика, легенди, карактера... Наша идеја је увек била и остала да велику гледаност не градимо на великим звездама, већ на обичном свету, обичном човеку, који уме и зна нешто да покаже и да изведе, а да то заинтересује велики број људи, и то је драж ове емисије. Мислим да је Ваљево изузетан град у Србији за ту причу. Занимљив и по људима, знаменитим и обичном свету. Показаћемо и

Дивчибаре, Петницу, манастире у околини Ваљева... Покушаћемо у овој емисији да повежемо лепе садржаје и да оде једна лепа слика из Ваљева.

Предраг Обућина

29€, Јавно набављење

Давно беше, сећам се ја, кад су скоро исте ове Тешњарске вечери почињале исто у петак, 14ог августа по латинском календару, али године ратне 1900 деведесет и треће - важно је било да се укаже како је то датум под којим је наша ваљевска историчарка, проф. др Марија Исаиловић, у дубровачком архиву изнашла најстарији помен Ваљева под тим именом. Што-но се каже, ајмо сад право in medias res: „Наиме, у архивској серији Debita notarie, забележено је да Costadinus Radoevich de cathonico Mirilovich дугује Peticho Bochi-novich, pelilac de Vaglev 50 рупера. Овај запис датиран је 14. августа 1393. године, а убележен је са пет других, сличне садржине, али без ознаке зашто се новац даје, односно прима, што није било ретко у иначе увек кратко забележеним задужницама за које су била важна само четири податка: ко даје новац, коме се даје, која је сума и који је рок враћања, само што је у овом запису рок враћања такође изостављен. Значи, Петко је само неколико месеци касније пошто се задужио са оцем, можда баш од по-зајмљеног новца, дао једном Влаху знатну суму. На основу овог документа помен Ваљева у писаним изворима помера се за пет година у старину“. И још нешто, јер је занимљиво: „Претходна три документа из 1398. године о којима је било речи имала су заједнички историјски тренутак да Ваљево буде записано у једном писаном извору у присуству Турака у ваљевском крају, а ова два последња имају као повод за уписивање заједничко пословање оца и сина на ваљевском тргу...“

У вези са именима Бокчина и Петка Бокчиновића спомињу се први пут на ваљевском тргу

и припадници властеоских породица Дубровника и то прво породица Вабалио, словенски Бобаљевић, споменути Бокчињов и Петков кредитор Вук или Вукша и његов брат Вита чи-

ја кћи је била удата за Петка“. Ту је, дакле, скоро све јасно и паре остају у кући.

Е, сад, неко ће рећи: Какве то везе има са, богу фала, нашим већ двадесет и деветим Тешњарским вечерима? Такво питање је начисто непромишљено, чак штавише и неумесно. Наведени подаци сведоче да је већ пре шест и кусур векова свако пословање у Ваљеву било јавно и транспарентно, било да се рачунало у перперима или, као ових дана, у буџетским еврима. „Како преносе локални медији посао организације четири концерта за Тешњарске вечери добила је агенција „ТИМПО ЈВС“ из Шида која је основана само 20 дана пре него што је расписана јавна набавка за извођаче на овој манифестацији и која иза себе има само организацију концерата на манифестацији „Петровдански дани“ у Србобрану. Интересантно је и да се на оглас јавне набавке јавила једино поменута агенција из Шида...“

За ова четири концерта Град Ваљево је издвојио око 17 хиљада евра. Дакле, нема ту више оно да по општини састанчи неки организациони одбор, па да направи некаку програмску комисију, па да они измишљају шта ће да се приказује, ко ће да пева а ко да игра и све тако. Како могу, рецимо, они из Центра за културу да сами и самостално уговарају такве јединствене догађаје? Никако, дабоме, јер нисмо ми њих за то регистровали. А што се „Жикине шаренице“ тиче, која је такође била снимана „у склопу Тешњарских вечери“, све додатне информације могу се потражити од Агенције за борбу против корупције. Или, евентуално, кад после пет-шест векова неко опет напише „ВАЉЕВО, постанак и успон градског средишта“.

Бранко Лукић

ОТВОРЕНЕ 29. ТЕШЊАРСКЕ ВЕЧЕРИ

Традиционално, у 20 сати и 45 минута, на Тргу војводе Мишића наш прослављени Ваљевац, кошаркашки тренер Владимир Ђокић, заједно са начелником Александром Вујићем Суботићем, подигао је заставу 29. Тешњарских вечери. Петнаест минута касније на обновљеној Летњој позорници, уређеној након прошлогодишњих поплава, као и кеј реke Колубаре према парку Пећина, одржана је свечаност поводом почетка ваљевског Летњег фестивала. Почетак 29. Тешњарских вечери прогласили су кошаркашки ас Владимир Ђокић и Живорад Николић, водитељ РТС-ве емисије „Жикина шареница“ која је емитована уживо

из Ваљева у суботу, 15. августа, управо са Трга војводе Мишића. Приликом свечаности, Ђокић је изразио захвалност јер му је указана част да отвори најпопуларнији ваљевски фестивал, док је Николић нагласио да му је изузетно драго да је приређено приказивање једне од најпопуларнијих домаћих ТВ емисија из Ваљева, управо током Тешњарских вечери, као и да је то одлична прилика за промоцију привредно-туристичких ресурса Ваљева, ваљевских планина, као и Дивчибара, манастира из околине.

Снежана Јаковљевић Крунић

ГРУПА ВАН ГОГ У ВАЉЕВУ ПОСЛЕ ДВАНАЕСТ ГОДИНА

Певали у дресовима КК Металац

• Музика је хемија која кад вас увуче у свој загрљај онда вас ако сте достојанствени и доследни не пушта, каже Звонимир Ђукић Ђуле, вођа групе

Летња позорница на Колубари и бели мермерни мост били су другог дана Тешњарских вечери тесни да приме све љубитеље рок звука на концерту групе Ван Гог, међу којима су, наравно, доминирали млади. Иначе, ова популарна група ко-

ја постоји већ три деценије наступала је на Тешњарским вечерима два пута, а после паузе од дванаест година поново су се представили ваљевској публици. Звонимир Ђукић Ђуле, вођа групе, још се сећа концерта из 1997. године када је публика од узбуђења масовно скакала у корито Колубаре.

- Радујем се што након изласка новог албума „Неумерен у свему“ нова публика препознаје енергију и симболику наше групе – рекао је фронтмен Ван Гога.

На питање како како група успевају да опстану већ три деценије Ђукић је одговорио:

- Музика је хемија која кад вас увуче у свој загрљај онда вас, ако сте достојанствени и доследни, не пушта. Драго ми је да смо се све ове године одуприли свим таласима неукуса, мада се током деценија много тога мењало у музici. Не знам шта бисмо радили без гитаре на рамену и трзалице у цепу...

Занимљиво је забележити да је Ван Гог на Тешњарским вечерима наступио у дресовима КК Металац, уз објашњење да они воле овај клуб, који је као феникс полетео.

- Тај труд и ентузијазам који се види на лицима кошаркаша нас одушевљава и зато смо одлучили да наступимо у њиховим дресовима - рекао је Ђукић.

Александар Ристић

АНКЕТА: ШТА ТЕШЊАРУ ТРЕБА

Свака кућа чува традицију

Многи тврде да су Ваљевци посебни, да воле да се издавају, приказују се као јединствени... Да ли је то у сваком моменту оправдано, реално – зависи од ситуације, али сигурно да је Ваљево јединствено управо због своје две чаршије: новог градског језгра, али и старог дела града, чувеног – Тешњара.

Тешњар је прилично очуван стари део града Ваљева и заиста јединствена и упечатљива урбана целина која датира из 19. века. Историчари кажу да је развој Ваљева почeo управо са десне обале реке Колубаре, из Тешњара. Изнад овог дела града се уздижу ваљевска брда, куће су „начичкане” једна изнад друге, тако да се чини да би на разгледницама Тешњар са залеђином могоа попримити неку романтичну медитеранску ноту.

Ноте асоцирају на музику, а према мишљењу Ваљеваца који живе, или раде у Тешњару управо је сувише гласна музика један од „камичака” спотицања у старој градској зони.

Предраг Пеђа Обрадовић, власник чуvene ћевабинице „Код Пеђе” каже да баш музика знатно нарушава некадашњи мир Тешњара, и током дана, а посебно увече: „Можда да музика буде тиша, дискретнија” – каже уз присећање на Тешњар какав је некада био: „Овде већ 26 година држим ћевабиницу, пре тога сам 12 година имао другу делатност и занат учио код Бранка Миковца, овде сам већ 40 година. У то време био је облутак на улици, нису биле ове коцке – сада је срећеније. Можда је и људи више било, баш су се овде скupљали кад пођу на пазар” – присећа се Пеђа, уз напомену да је економска ситуација учинила своје: „Некада је овде било и по пет хиљада људи, а сада углавном увече... Верујем да ће за Тешњарске вечери бити боље” – каже и додаје: „Ипак, мислим да би било много боље када би музика била мало тиша, дискретнија. Баш је прегласна. И мислим да би требало уклонити ове платформе летњих башти испред кафеа јер ако би ставили такве понте са обе стране, они би затворили улицу - начисто” – прича Предраг Пеђа Обрадовић.

Наташа Станковић, власница продавнице галеријске робе „Кутак Н”, која већ десет година ради у старом делу Ваљева каже да у Тешњару треба комуналног реда, односно мало боље организације: „У принципу, овде се осећа недостатак боље организације. Мислим да то није велики проблем. Уопште, нека идеја која би на адекватан начин била реализована. И када буде уведено, да се сви тога придржавамо, без одступања” – каже Наташа Станковић и предлаже: „На пример, да буде регулисан саобраћај тако да ми који радимо можемо да допремамо робу, а да то одговара и људима који живе у Тешњару. У погледу питања буке, станари се жале. Ни то није доведено у ред. Мислим да би баште требало уклонити. Колико знам, усвојена је нека одлука, али када и да ли ће бити спроведена, то не знам. Укратко – недостаје добро организован комунални ред ког би се сви придржавали” – резимира Наташа Станковић. С обзиром да 10 година ради у Тешњару, истиче да јој се посебно допадају приче Тешњараца, који још увек успевају да очувају дух старог дела Ваљева, о томе како се некада живело и радило у Тешњару: „Много тога лепог можете видети када прођете кроз Тешњар. Било би добро основати неку комисију која би бринула о очува-

њу тог богатства које Ваљево има у виду Тешњара који свакако треба презентовати и страним и домаћим посетиоцима” – резимира Наташа Станковић, власница галерије у Тешњару.

Све чешће Тешњар је једна од дивних кулиса домаће филмске индустрије, као јединствена очувана оријентална целина, не само у Ваљеву, већ и у Србији. Почетком 19. века, паралелно уз тек реке Колубаре, оформљено је насеље и тако је настало улица која је и сада прекривена калдрмом, као и неколицина бочних уличица које се уздижу уз Видрак и према Попарама. Пре четврт века Тешњар је обновљен, уместо облутака коловоз и тротоари су обложени каменим коцкама. У Тешњару је обавезно очување архитектонског стила из времена изградње објекта. У то доба, почетком 19. века, Тешњар је представљао занатско средиште и био испуњен бројним продавницама и радионицама у које се улазило директно са улице, док су у задњим дво-

риштима, усмереним према Колубари, бивали магацини и помоћне просторије занатлија и трговаца.

Вера Милић, рођена почетком 50-их прошлог века, памти тај старијски изглед Тешњара: „Живот у овом делу града нема посебних предности, али ни мана. Рођена сам овде и волим Тешњар” – каже Вера и присећа се детињства: „Памтим, све до половине 60-их година било је баш лепо: продавница бомбона, био је опанчар, па казандија, да не набрајам. Био је и сукнар, и продавница народних одела... Било је баш лепо. А сада су углавном кафана” – каже Вера Милић, одрасла преко пута „Ковачевог хана”, а рођена у кући где је сада популарна „32”.

Сада, неки нови клинци, имају нека своја опште прихваћења места за излазак. Зна се ко је где. И, колико досеже сећање, то је тако. Када сте у Тешњару једноставна је истина, уз коју одрастају и старе генерације Ваљеваца: свака кућа и кутија чувају традицију једног вредног народа. Садашњи Тешњарци, својим причама и шаљивим анегдотама о прошлим данима и знаменитим трговцима и занатлијама, чувају успомену о настанку једног града чији звездани сјај треба отворити у колубарској котлини, ушушканог у лепоти изазовних планинских лепотица – нашег Ваљева, јединствене вароши са две чаршије и духом метрополе.

ВАЉЕВСКИ ЗЕТ НА ТЕШЊАРСКИМ ВЕЧЕРИМА

„Овде сам почeo каријеру...”

• Ја се не бавим проблемима естраде, бројем музичара и певача, већ се трудим да не изневерим себе, а ни публику, каже Саша Матић, популарни певач народне музике

Петог дана Тешњарских вечери на Летњој позорници на Колубари пред великим бројем Ваљеваца наступио је Саша Матић, један од најпопуларнијих певача народне музике. Ваљевска публика имала је прилику да по пријатном времену ужива у двосатном концерту, на коме су као гости наступили певачи Горан Глухаковић из Океј бенда и Душан Ђуричић.

На питање какве утиске носи са овог изузетно добро посеченог концерта, Саша Матић нам је рекао да је ово његов први наступ на Тешњарским вече-

рима и да је све било величанствено. За ово је, како је рекао, вредело живети и бавити се овим послом.

Овом приликом Матић није пропустио да каже да има велики број поштоваљаца у Ваљеву, а и супруга му је из околине Ваљева, ту му живи кум и велики број пријатеља:

- Емотивно сам везан за Ваљево, зато у њега ради долазим, а пре седамнаест година у ресторрану „Рандеву“ на Пећини сам започео певачку каријеру.

Са најновијег албума „Незаборавне“ отпевао је неколико песама и ове вечери, што је публика уз песму „Чудна јада од Мостара града“ наградила бурним аплаузом.

Занимало нас је како успева да све ове године опстане на естради која је „презасићена“ музиком и разним певачима.

- Ја се не бавим тим стварима, већ добрим песмама. Трудим се да не изневерим себе, а ни публику - рекао је Саша Матић.

Александар Ристић

КОНЦЕРТ ТРОПИКО БЕНДА НА ДУГО ОЧЕКИВАНОЈ КИШИ ПОСЛЕ НЕСНОСНЕ ЖЕГЕ

После Ваљева - у Сарајево

Ни дуго очекивана киша после несносне летње жеге није омела велики број Ваљеваца да прошле недеље увече на Летњој позорници поред Колубаре присуствују концерту групе Тропико бенд из Београда којој је ово прво гостовање на Тешњарским вечерима.

Вођа бенда Александар Цветковић није скрио задовољство што је нови албум који се појавио пре два месеца добро примљен код публике, како у Србији, тако и у региону. Неке песме су се већ издвојиле и публика их радо слуша.

Разумљиво је онда што имају и много пласмана. Један од њих је и снимање дуетске песме са певачем Мирзом Шољанином.

- После тога 16. октобра у сарајевској Скендерији одржаћемо први солистички концерт, а нешто слично планирамо и у Београду - поручио је Цветковић, журећи на концерт за нестрпљиву публику која га је чекала под кишоборима.

А. Р.

КОНЦЕРТ МИЛАНА СТАНКОВИЋА

Посвећен свом послу

Млади певач Милан Станковић одржао је концерт на Летњој позорници на Колубари пред препуним гледалиштем. Иако су облаци претили, летња журка, током које су низани хитови домаће народне музике, од оних омиљених пре четрдесетак година, па све до најновијих, публику која је певала из свег гласа – дигли су на ноге.

По доласку у Ваљево Милан Станковић је, за програм „Радио Ваљева“ и овогодишње издање Тешњарског гласониште рекао да је долазећи до Летње позорнице и Хотела Гранд уочио уређен град са лепим старим зградама, као и да годинама наступа на сценама сличним овдањију и да му се допадају таква места за наступе.

Може се рећи да је Милан Станковић млад човек посвећен свом послу. Ово лето проводи радио. У БиХ је одржао преко 20 наступа. Како сам назначава, у другом плану му је лични живот,

сада се посветио каријери јер је то желео. У први план истиче да је за сада у потпуности ауторски урадио три песме, од којих је су две за колегинице. Према његовим речима, планира да каријеру гради и у смеру композиторског рада. Такође, наглашава да је нови, други по реду његов албум, који је требало да буде објављен под називом „Машина“, назван „Милан“ и у штампи је. Пројекција почиње за који дан, у септембру. Песме које су се већ издвојиле, те је извесно да су хитови, су „Фактор ризика“, „Нешто против љубави“, „Перје“ ...

Милан Станковић каже да воли да упозна публику града у ком гостује и од тога зависи репертоар песама на концерту. Иначе, воли да пева песме Томе Здравковића, Мирослава Илића, Здравка Чолића... И, ценећи према реакцијама публике, заиста су сви у гледалишту уживали, певали...

С. Ј. К.

СЈАЈАН КОНЦЕРТ У „ТРНАВЦУ“ Лазар Аврамовић и пријатељи

У дивном амбијенту Интернационалног уметничког студија Трнавац окупили су се још дивнији људи, да свирају и слушају баш добру музику. Наступао је Лазар Аврамовић са пријатељима.

Дуже од десетину Лазар Аврамовић континуирало наступа на Тешњарским вечерима и увек одушевио публику својим концертом. Овогодишњи репертоар обухватао је филмску музику, као и популарне рок и поп хитове од Русије, преко Шпаније до Америке. Поред устаљене поставе, на сцени су се смењивали и млади музичари из Ваљева, попут виолинисте Јована Томића, који завршава академске студије у Сарајеву. Према речима Лазара Аврамовића, Томић му се јавио јер је желео да свира са њима. Заједно су извели „Подмосковске вечери“. Наступила је средњошколка Јана Здравковић, сјајан вокал, затим Чуковић,

Цоле, Зоран Аћимовић, Бранко Поповић...

У Ваљеву Лазар Аврамовић Бенд често свира у „Опери“, затим у „Абрашевићу“, имају концерте у Београду, а недавно су као предгрупа Неверних беба наступили на фестивалу у Књажевцу.

– Публика ван Ваљева одлично реагује на наш, ваљевски стил свирања. Остали негују чист рок, или ћез, док ми свирамо обраде на начин како је то некад радио АБВ 6 – објашњава Лазар Аврамовић и додаје да сви млади музичари који желе да свирају репертоар различит од оног на академији, могу да им се јаве.

На питање да ли би било добро да, док је хладније време, рецимо суботом у холу Центра за културу, наступају са младим музичарима, Лазар Аврамовић кратко одговара: – То би било сјајно!

С. Ј. К.

НАГРАДА ЗА ЖИВОТНО ДЕЛО ЈОВАНУ МАЉОКОВИЋУ

Цез као мисија

Сам почетак Тешњарских вечери улепшала је вест из Ниша да је жири овогодишњег нишког цез фестивала „Нишвил“ уручио престижну награду за општи допринос популаризацији цез музике Ваљеву Јовану Маљоковићу. Нашег познатог цезера срели смо на отварању Тешњарских вечери када нам је кроз осмех рекао да је дошло време да се примају награде и да је неко, ипак, приметио да је он цео свој живот посветио својеврсној промоцији цеза.

– Био сам као неки мисионар који је свуда и на сваком месту свирао, компоновао или причао о цезу. Моја генерација у којој су сјајни цезери као што су Миша Крстић, Миша Блам, Стјепко Гут и други, повукла је за собом многе младе музичаре који су се заљубили у цез и сада се школују на престижним академијама у земљи и иностранству. Они ће наставити пут цеза у Србији који смо ми трасирали. И то је најважније, важније од награда – каже Маљоковић.

Јова Маљоковић сматра да је важно да човек ради оно што воли, а да то доприноси заједници. Култура је најважнија за опстанак и афирмацију једне нације. Он каже да је и у Ваљеву стасала једна нова генерација младих музичара, чак двадесетак професионалаца, али да се о њима мало прича и мало зна и да ретко наступају. Јова, наравно, у разговору није заобишао ни ваљевски цез фестивал чији је покретач

и који је ушао у четврту деценију одржавања.

– Волео бих и да Ваљевци живе за свој цез фестивал као што то чине Нишије. Тамо је у време фестивала цео град на ногама тако да не чуди ни бројка од 100 хиљада посетилаца. Све што радимо мора да се ради са знањем и пуним срцем, до kraja, и то не само у музici. То је кључ успеха. Школовани и важни људи морају да буду на важним местима, и тада померамо напред – прича Маљоковић.

Питали смо и за тренутна ангажовања „Салса бенда“ који предводи протекли низ година. Каže да је лето време фестивала, свирки и путовања, а већ на јесен улазе у студио где ће радити на новом албуму. Увек помно прати шта се у Европи и свету дешава у сferi цеза и има свој поглед на све то. Стално истражује нешто ново и труди се да увек буде препознатљив, што каже није лако. А на питање, да ли после толико година бављења цезом, понекад има замора и мањка идеја, каже да је за њега музика одмор.

Питамо га да ли је стигао да погледа програм овогодишњих Тешњарских вечери. Каže да је тек бацио поглед, али да је чуо да има доста „народњака“. Иначе, увек се труди да прилагоди обавезе и да у време летњег фестивала буде, ако не више, оно бар неколико дана у Ваљеву.

Милена Кузмановић

ВАЉЕВСКА МУЗИЧКА ШКОЛА НА ТЕШЊАРСКИМ

Уметничка институција

Професори и ученици ваљевске Музичке годинама уназад учествују у програму Манифестације. Од 2007. и 2008. дивне концерте на отвореним сценама одржавао је гудачки квартет МИСС, потом и Аморосо. Ове године су још присутни и због наступа недавно основаног дуја Сарге Diem.

Према речима Сузане Радовановић Перић, директорке СМШ „Живорад Гргић”, поводом овогодишњих Тешњарских вечери настали су и састави „Music Family”: професорке клави-ра Јелене Мирковић и ње-них синова Андрије - кла-ринет и Алексе - хармоника. Изданци ваљевске Му-зичке школе су и: Кристина Степановић, студент клавира Академије у Сара-јеву и Кристијан Петро-вић, постдипломац виоли-не на Академији у Бечу.

Сузана Радовановић Перић, директорка СМШ „Живорад Гргић“ наглашава:

– У договору са умет-ничким директором Теш-њарских, одлучили смо да ове године прикажемо потенцијале свог радног простора, првенствено од-личну акустику Свечане сале. Ми нисмо само музичка шко-ла, већ једна уметничка институција. Све се то подудара са нашом тежњом да убедимо Ваљево да овде има квалитетну салу, као и да се схвати чињеница да смо извориште квали-тетне музике. Ради свега тога, отворили смо овај простор и

за ваљевски летњи фестивал, тако да је прве вечери одржана монодрама Ивана Томашевића Жуће „Зоран Радмиловић“, уочи Преображења концерт трија Аморосо – рекла је Сузана Радовановић Перић.

Концерт под називом „Пут од златних нота“ у Све-чаној сали ваљевске Музич-ке школе, осме фестивалске

Сузана Радовановић Перић

вечери у петак, 21. августа, окупља у своје окриље своје бивше и садашње ученике основне и средње школе,

као и студенте који су завршили СМШ „Живорад Гргић“ у Ваљеву. Иначе, директорка Сузана Радовановић Перић најављује раскошан програм који ће бити одржаван током јесени у ва-љевској Музичкој школи.

C. J. K.

СРЕДЊА МУЗИЧКА ШКОЛА „ЖИВОРАД ГРБИЋ“

Трио Аморосо

Један од простора од ове године отворених ради одржавања програма 29. Тешњарских вечери је недавно уређена Свечана дворана СМШ „Живорад Гргић“ из Ваљева. У пријатном окру-жењу, где својој публици радо покажу топлу добро дошлицу, пе-те вечери концерт су одржалае чланице трија Аморосо, професорке ваљевске Музичке школе: Александра Миливојевић – виоли-на, Милица Продановић – клавир и, од пре неколико месеци, Да-

ница Рашковић – виолончело. Иначе, Аморосо је основан 2011. године првенствено због неговања љубави према камерном сви-рању, али и са циљем обогаћивања овдашње културне сцене.

У духу ваљевског летњег фестивала, трио Аморосо почиње наступ Елгаровом „Одом љубави“, затим Пиеревом „Серенадом“, потом изводе Глинкино дело „Ла сепаратион“. Своја високо уметничка достигнућа исказују Бетовеновом композицијом

„Трио соната, опус 1“. У лепршавим свечаним хаљинама, елегантним појава, својим наступом пред очима слушалаца стварају бајковиту сцену и веселим нотама провоцирају да заплешете уз препознатљив „Валцер“ из балета „Успавана ле-потица“ П. И. Чајковског. За крај Пјацолин „Облизион“, композицију коју, након дуготрај-ног аплауза, изводе и на бис.

Због позива да обогате програм нашег лет-њег фестивала, у име трија Аморосо неизмерну захвалност уметничком директору 29. Теш-њарских, као и директорки ваљевске Музич-ке школе, исказала је виолинисткиња Александра Миливојевић. Истовремено каже да су се трудиле да репертоар концерта прилагоде разноврсним укусима и прилагоде га летњем фестивалу. Такође, желеле су да својим кон-цертом скрену пажњу на перфектну акустику свечане сале Средње музичке школе „Живо-рад Гргић“ из Ваљева.

C. J. K.

СЦЕНА „МАСКА“ НА ТЕШЊАРСКИМ ВЕЧЕРИМА

О Зорану Радмиловићу на шабачки начин

- Најтеже је било пронаћи кључ и како отворити причу са Зораном Радмиловићем, каже аутор и глумац

Иван Томашевић Жућа

Љубитељи монодраме која до сада није често виђена на Тешњарским вечерима имали су прилику да већ првог дана у Музичкој школи чују монодраму Зоран Радмиловић. Аутор и извођач био је Иван Томашевић Жућа из Шапца.

– Овог великог глумца нашег позоришта, објашњава Томашевић, многи памте по улогама Радован Трећи, краљ Иби и другим, али не знају да је Радмиловић имао и другу страну живота о којој се мало зна и у тумачењу те стране био сам ангажован приликом снимања филма о овом великом глумцу. Нисам ни у сну помислио да играм Зорана Радмиловића, нити би ко нормалан то покушао. Зато сам се определио да напиши монодраму у којој сам нашао добар кључ, где уствари не играм Зорана Радмиловића већ играм себе који као глумац имам комплекс Зорана Радмиловића, односно то је мој сукоб са Зораном Радмиловићем, човеком кога неизмерно волим, али од ког имам комплекс. Цела монодрама је рађена на тој паралели Зоран Радмиловић и Иван Томашевић, то јест, ја и Моцарт Салијери. Мислим да је то срећно решење и до сада се показало да публика то лепо прихватила. Прича је испричана преко позоришта, преко ситуација са сцене. Није то представљало проблем, најтеже је било наћи тај кључ како уопште отворити ту причу са Зораном Радмиловићем - рекао је за Тешњарског гласоништу Иван Томашевић Жућа.

А. Р.

КОНЦЕРТ КРИСТИНЕ СТЕПАНОВИЋ И КРИСТИЈАНА ПЕТРОВИЋА

Музика кроз векове

У Свечаној сали Ваљевске гимназије, након дужег времена, наступили су у свом граду Кристина Степановић и Кристијан Петровић, изданици Музичке школе „Живорад Грбић“ из Ваљева.

Према речима Кристине Степановић, студента четврте године Музичке академије у Сарајеву, њихова сарадња је почела ове године, управо ради наступа на 29. Тешњарским вечерима. При томе изражава наду да ће бити још прилика за заједничке наступе. Кристијан Петровић каже да га је музика понела, као и да су одбрали репертоар пригодан за наступ на летњем фестивалу.

Концерт „Музика кроз време“ отворила је Кристина Степановић изводећи дела Ј. С. Баха, Бетовена и Шопена, а Кристијан Петровић П. И. Чајковског, док су у дујету клавир и виолина свирали Вилијамсову тему из филма Шиндлерова листа и Монтијев Чардаш, који су поновили након дуготрајног аплауза.

Иначе, Кристина Степановић, студент четврте године Музичке академије у Сарајеву, на одсеку за клавир, у класи проф. Зорана Јанчића и по завршетку основних планира да упише мастер студије. Током СМШ „Живорад Грбић“ у Ваљеву, као и Академије, освојила је преко 20 награда на републичким и међународним такмичењима и одржала седам успешних солистичких концерата. У јулу 2010. године, уз студенте ФМУ из Београда и Академије уметности из Новог Сада, наступила је на два концерта у Немачкој са виолинистом Сретеном Костићем. Такође, наступала је на прошлогодишњим Тешњарским вечерима.

Кристијан Петровић музичко образовање је почeo у петој години у Музичкој школи „Живорад Грбић“ у Ваљеву, на одсеку за виолину. Након бројних награда, преко 20 на републичким и међународним такмичењима младих виолиниста, у тринаестој години добија пуну стипендију принца Чарлса и уписује високу

престижну музичку школу у Лондону „Pursel School“. Студије завршава на Конзерваторијуму у Бечу, где је дипломирао у јуну ове године. Након завршног испита добија стипендију за магистарске студије, уз могућност рада са млађим ученицима и наступа у Опери.

С. Ђ. К.

„МУЗИЧКА ПОРОДИЦА“ У ВАЉЕВСКОЈ ГИМНАЗИЈИ

Први пут заједно

У Свечаној сали Ваљевске гимназије, шесте фестивалске вечери, одржан је концерт трија „Музичка породица“ Јелене Мирковић, професорке клавира у СМШ „Живорад Губић“, чији су ученици Андрија – кларинетиста, који сада уписује мастер студије на Академији за гла-збу у Љубљани, и млађи Андрија - хармоника, истовремено и ученик четвртог разреда СМШ „Коста Манојловић“ у Земуну.

Према речима професорке Јелене Мирковић, изузетно јој је драго јер су први пут породично наступили управо на ваљевском летњем фестивалу, као и због тога што су у публици, и поред обилне ки-ше, били искрени поштоваоци кла-ничне музике.

– С обзиром да годинама пр-венствено радим као профе-сor са својим ученицима, овај наступ био је изазов за мене, али су ми синови сада узвратили пажњом и моти-висали ме да се припремимо за концерт – рекла је профе-сorка Мирковић, чији су бројни ученици успешни студенти музич-ких академија широм региона или су већ дипломирали и почели да се баве пе-дагошким радом.

Кларинетисту Андрију Мирковића памтимо као изу-зетно успешног ученика основне и средње ваљевске Музичке школе „Живорад Губић“ јер се са такмичења враћао као лауреат. Сада је за-вршио Факултет уметности у Нишу и уписује мастер студије у Љубљани, у класи професора Јоже Котара. Током студија, у вишев-наступајућем са солиста са Нишким симфонијским оркестром, са којим је снимио и Дворжакову „Симфонију из новог света“, а трајне снимке са својим камерним квартетом „Иљушин“ снимио је и за Факултет уметности. Са „Европским оркестром младих“ наступајућем са читавој Европи, али каже да му је концерт на 29. Тешњарским ве-

рима посебно важан.

– Изузетно ми је драго да сам, након бројних концерата, имао при-лику да наступим у свом родном граду пред заиста дивном публиком. Заиста ми је част да сам међу учесницима Тешњарских вечери – рекао је Андрија.

За најмлађег члана породице Мирковић, Алексу, који у септембру полази у завршни разред средњих музичких школа „Живорад Губић“, на одсеку за хармонику, у Ваљеву и „Коста Манојло-вић“, на вокално – инструменталном одсеку, у

Земуну, претходна школска година би-ла је најуспешнија до сада – освојио је десет награда на међународ-

ним такмичењима широм Европе и у Русији. Поред ре-довних школских обавеза и такмичења, стигао је да, као члан дуeta хармоника „Олимп“, са колегом Драганом Гарићем, у марта ове године одржи хуманитарни концерт ради прикупљања финансијских средстава за одржава-ње Свртишта за децу у Београду. Из

Алексиног вредног рада произилазе ре-зултати: добитник је стипендије за изузетно на-

дарене ученике Министарства просвете и науке Републике Српске, као и награда Руског фонда мира и словеначког фонда „Хорак“. Са квинтетом Дома ученика средњих школа освојио је друго место на Градској домјади средњошколаца, изводећи његову композицију „Анђелис“ којом је отворио наступ на ваљевском летњем фестивалу, тако да је од јуна ове године изабран за уметника – промо-тера италијанске фабрике хармоника „Фиситалија“.

Након Тешњарских вечери Алекса Мирковић се припрема за Светски трофеј у Швајцарској и такмичење „Дани хармонике“ у Прагу.

C. J. K.

КОНЦЕРТ ТИЈАНЕ СТАНОЈЕВИЋ И АНИТЕ ПЕТРОВИЋ У МОДЕРНОЈ ГАЛЕРИЈИ

Дуо Carpe Diem

Очекивано, Модерна галерија била је мала да прими публику која је у суботу увече пратила концерт професорке клавира Тијане Станојевић и хармонике Аните Петровић, које од децембра 2014. године наступају заједно као дуо Carpe Diem. На концерту су блистале. Из-веле су програм којим су средином јула побрале изузетне критике стручне јавности у Баварској, уз овације публике у Пфафенхофену и наступе на бис. То су поновиле и на овогодишњим Тешњарским ве-черима. Брилијантан наступ, громогласан аплауз, уз искрене честитке и репертоар који је одушевљено прихватила ваљевска публика: Пјацо-лине композиције „Препаренс“ и „Пажалујста“, Брагина „Серена-да“, Нортонову „Једрилицу“ и „На поду“, популарне хитове „Јуче“, „Воли ме нежно“, „Она“, „Мој начин“, затим омиљене филмске теме: Ларину песму из филма Доктор Живаго, Зорбин плес, насловну нуме-ру из филма Кум, али и домаћу „Ајде, Јано.“

Према речима професорке Аните Петровић, магистра хармонике, дуо Carpe Diem је проистекао из другарства са професорком Тијаном Станојевић, која каже да су имале позитивну трему због наступа пред ваљевском публиком чији је музички укус истанчан.

Додатна заједничка нит која повезује ове две младе уметнице су њихове савршене, богате радне биографије, испуњене бројним насту-пима, као и наградама. Напоменимо само да је Анита освојила 35 по-беда и првих награда на бројним такмичењима, док је током маги-старских студија похађала семинаре еминентних професора и компо-зитора за хармонику. Тијана, поред небројених награда које је освоји-ла током школовања у београдској музичкој школи „Станковић“, зат-им као члан ансамбла „Јоулулаторес Славенес“, а успехе ниже и сво-

јим обимним педагошким залагањем и као хоровођа „Српуленца“, зат-им и као професор упоредног клавира у ваљевској СМШ „Живорад Губић“ и као диригент различитих хорова. Била је у тиму „Србија у ритму Европе“ при томе добивши писану захвалницу од белгијског амбасадора због посвећености у раду на химни те државе, док јој је пре пар година уручена награда за рад са децом на „Данима руског дечјег филма“. Занимљиво је да је управо наша млада Ваљевка позај-мила глас за снимање хорске сцене у филму „Шешир професора Ко-сте Вујића“.

Поред наступа на ваљевском летњем фестивалу и у Баварској, Ти-јана Станојевић и Анита Петровић, као дуо Carpe Diem, прву пут на-ступају 1. јула у Центру за културу у Ваљеву приликом уручења на-града носиоцима Вукове дипломе из Колубарског округа. C. J. K.

Тешњарски фото запис 2015

Објективом Драгана Крунића

НОВИ ПРОСТОР 29. ТЕШЊАРСКИХ

Летња сцена „Пинокио”

Удружење Анђели чувари го-
динама својим креативним про-
граммима обогаћују ваљевски лет-
њи фестивал. С обзиром да сада у
Карађорђево имају лепо уређе-
но, пространо двориште због 29.
Тешњарских вечери претворили
су га у летњу позорницу вртића
„Пинокио“. Безмало сваке вече-
ри Фестивала малишани и васпи-
тачи обданишта „Пинокио“ при-
ређују разноврсне програме за
најмлађе суграђане, о чему смо
разговарали са Весном Лазић,
председништвом Анђела чувара.

У суботу су деца, у раскошним маштovитим костимима, одиграва представу „Лепотица и звер”, док им је у недељу гост била Основна школа „Драгољуб Илић” из Драчића. Том приликом промовисано је друго издање књиге „Лутка из ћачког кутка” учитељице Луције Тасић. Како је рекла, за поновно објављивање књиге, која садржи драмске обраде бајки, басни, као и књижевног штита и градива српског је-

A black and white photograph showing a group of approximately ten children, mostly girls, sitting in rows on the floor of a classroom. They are all facing towards the front of the room, where a person (likely the teacher) is standing and speaking. The children are dressed in casual clothing, and the setting appears to be a primary school classroom.

Изложба полазника

„Радионице за стрип и анимацију”

Дуже од годину дана у Центру за културу у Ваљеву, сваке суботе од шест увече у атељеу изнад Мале галерије, окупља се, сасвим сигурно бар десет полазника Радионице за анимацију и стрип, коју води Филип Станковић, асполвент Филолошког факултета. Каже да је уз

стрипове научио лепо да црта и чита, а потом су га привукли и цртани филмови. Али, он је жељео да их ствара. Тако је почeo да се интересује за анимацију. Сада је у фази да своје знање пренесе на млађе. Када су уморни од редовних обавеза, Филип се труди да им дарује до-
датну енергију и ентузијазам, да се релаксирају уз цртање и
ухијерају у смисл аранџмана у својим мантиарнија. Уз осмех, како:

— Надам се да је на радионицама и нњима бар приближно занимљиво и лепо колико је мени. Старији основци и средњошколци, дечаци и девојчице, помало стидљиво се склањају од диктапона, али сви скупа потврдно климају главом и стају свако испред свог стрип паноса.

Гимназијалац Стефан Крунић каже да је почeo да црта стрипове још током основне, слao јe својe радовe на конкурс и прижељкујe да својe будућност пронађe у стварањu ауторског стрипа. Сличнe су тежњe и мало млађe Матије Миовићa, ученика завршнog разредa Основнe школe Милован Глишић, којe својим стриповимa спајa прошлост и бeдeћe.

Радионица за стрип и анимацију у Центру за културу у Ваљу окупља полазнике сваке суботе од 18 сати, у Атељеју изнад Мале галерије. Отворена је и бесплатна за све.

C. J. K.

Радионица бубњева Бранка Поповића

Међу првим програмима 29. Тешњарских био је целодневни програм Радионице бубњева који је одржан у Шушеоки где су, поред уvezбавања наступа за емисију „Жикина шареница”, уживали у купању у базену и осталим лепотама на имању, рекао је Бранко Поповић, наши млади Ваљевац који је дипломирао на Берклију и прошле године се вратио у родни град. Убрзо је, на иницијативу и уз велико разумевање директора Центра за културу, почeo да одржава летњу школу током прошлогодишњих Тешњарских вечери која је, због изузетно великог интересовања, наставила да ради током читаве године. У РТС-овој популарној емисији наступило је десетак подзника Радионице буб-

њева јер је знатан број њих на летовању и одсутно из града.

Лазар Илић, будући мали матуран из Основне школе „Андра Савчић”, каже да од прошлог септембра похађа Радионицу бубњева Бранка Поповића и да му је сјајно. Научио је технику и да свира мно-

А према речима Бранка Поповића, сада се припремају да учествују на Дечјем ПИКИ фестивалу у Веленju у Словенији, крајем наредног месеца. Поред осталих програма, Бранко би требало да одржи четврточасовно предавање, док би полазници из Ваљева одржали припогодан програм и соло наступе.

БИБЛИОТЕКА „СТЕФАН ПРВОВЕНЧАНИ“ ИЗ КРАЉЕВА ПРЕДСТАВИЛА СЕ
ИЗЛОЖБОМ НА ТЕШЊАРСКИМ ВЕЧЕРИМА

Издаваштво и у доба Великог рата

Изложба под називом „Књижевност у доба Великог рата“ Народне библиотеке „Стефан Првовенчани“ из Краљева, а у организацији Матичне библиотеке „Љубомир Ненадовић“ из Ваљева, отворена је првог дана „Тешњарских вечери“, у простору некадашње књижаре Службени гласник, а будућег Музеја ваљевских писаца.

Говорећи о тематици у књижевности у доба Великог рата, Данка Спасојевић из Народне библиотеке „Стефан Првовенчани“ из Краљева истакла је да је антиратно расположење и осећање бесмисла након преживљених ратних страхота доминирало у периоду после рата за разлику од оног предратног револуционарног бунта. Неки од писаца су непосредно учествовали у рату у првим борбеним редовима, други су посредно узели учешће бавећи се дипломатијом, какав је случај био са Ракићем и Дучићем, али најзначајније књижевне фигуре били су Милош Црњански, Раствко Петровић и Станислав Винавер.

О томе на чому су издавачи инсистирали у тим ратним годинама Данка Спасојевић каже да је и тада живо функционисала издавачка делатност.

- Углавном су то биле периодичне публикације. Издавачки центри су били свуда, чак и у подручјима захваћеним ратом. Осим у Београду издаваштво је функционисало и у Крагујевцу, Нишу, на Крфу након преласка Албаније.

Крф је, уствари, према речима Спасојевићеве, у то време био најживљи издавачки центар, ту је премештена Џржевна штампарница Краљевине Србије. Излазиле су Српске новине које су биле најзначајније књижевно гласило у то доба и једини начин да се објави књижевна реч. Било је још часописа какви су рецимо били „Дело“,

„Савременик“, „Мисао“, „Књижевни југ“, „Српски југ“. Издаваштво се базирало на периодици.

- У такво доба било је издавачких подухвата да се објави читава

монографска публикација, па је такав случај био са „Тихим строфама“ Исидоре Секулић, дакле збирка поезије или са поезијом Милутином Бојићем или једно прозно дело Иве Ђипика које је објављено у тим ратним годинама - закључила је Спасојевићева.

Штета што је отварању изложбе присуствовао мали број посетилаца.

A. P.

ПРОМОВИСАН НОВИ ИСТОРИЈСКИ ЧАСОПИС „НАТПИСИ И ЗАПИСИ“

Чувар баштине од пропадања

Прво вече 29. Тешњарских вечери, поред осталог, обележија је промоција новог историјског часописа „Натписи и записи“ на платоу Народног музеја у Ваљеву. О циљевима излажења

јаве многи натписи и записи који или нису досад познати широј јавности, па ни научницима или су досад објављивани у неким недоступним публикацијама. Са друге стране, циљ је, пре свега, да се спасе један велики део српске баштине који полако пропада посебно на просторима где српског становништва више нема, у Полимљу, на Пештеру, Источној Србији и разним другим областима.

- Ми имамо материјалне остатке српске културе, српског бивствовања, али тамо српског становништва више нема и ти споменици полако силом времена пропадају. Многи од њих су практично потпуно непознати. Циљ је да се они публикују, представе научној и свакој другој јавности – објашњава др Синиша Мишић.

На питање како ће у овим тешким временима за издаваштво обезбедити новац за издавање овог часописа професор Мишић каже:

- Ми смо замислили да се велики број институција, бар десетак, укључи у ово и да одређени новац који није тако велики за њих, а скупа је довољан да такав часопис издаје. Часопис је сам по себи скуп због природе ствари којима се бавимо, ту се морају објавити потпуно јасне и читљиве фотографије, мора се штампати на квалитетном папиру, а то повећава и цену припреме и штампања.

A. P.

овог часописа који је замишљен као годишњак говорио је професор др Синиша Мишић, председник издавачког савета.

Према његовим речима, циљ издавања овог часописа је да се об-

јаве многи натписи и записи који или нису досад познати широј јавности, па ни научницима или су досад објављивани у неким недоступним публикацијама. Са друге стране, циљ је, пре свега, да се спасе један велики део српске баштине који полако пропада посебно на просторима где српског становништва више нема, у Полимљу, на Пештеру, Источној Србији и разним другим областима.

ОД ИЛИНДАНСКОГ ВАШАРА ДО ТЕШЊАРСКИХ ВЕЧЕРИ

Понуда на вишем нивоу

У данима пре и за време Тешњарских вечери неретко се међу Ваљевцима, онима који дуже памте, буди сећање на овдашњи чувени Илиндански вашар, својеврсну претечу садашње манифестације која је добила име по старој градској четврти, чак и просторно блиској некадашњем варшишту.

Када су пре тридесетак година „Тешњарске“ покренуте, почетна идеја је била и то што је Ваљево имало свој вашар за Илиндан који је деценијама био познат по различитим аспектима, али је развојем друштва и општом модернизацијом почeo да губи на значају, подсећа историчар др Владимир Кривошејев, директор Народног музеја у Ваљеву, врсни познавалац прошlostи града на Колубари. Варшири, наводи он, имају различите карактере, зависно од тога која одлика код којег преовлађује - верска, економска или забавна. У 19. веку ваљевски варшири имали су првенствено економски значај, забавни је био уступни, док се верски огледао само у томе што су били организовани у дане верских празника.

- Ваљевски варшар у 19. веку био је место велике трговине, место где су се окретале велике паре. Локална управа, општина, стицала је приход од издавања парцела на варшишту, а имала је и зараду кроз проценат од продате робе. Приходи су увек били знатно већи од расхода, део прихода је ишао држави, део општини - објашњава Кривошејев. Варшиште

Локална окупљања

Појам варшар се код нас често употребљава у пежоативном смислу, али фестивали и карневали по свету нису ништа друго до варшири, тврди Владимир Кривошејев. Фестивали се као појам по правилу везују за до-гађаје високих уметничких дometа (филмски, позоришни, музички фестивали), али у изворном значењу они нису били ништа друго до локална трговачко-забавна окупљања становништва, што би се рекло - варшири. Карневали имају слична обележја, с тим што, за разлику од изворних фестивала, њима се приодају маскирање, костимирање и организовање поворки, наводи Кривошејев.

пored десне обале Колубаре, на простору садашњег парка између старе пијаце и НИС-ове бензинске пумпе у Градцу, практично на „капији“ Тешњара, окупљало је бројне трговце из Србије, Босне, Црне Горе, Мађарске, Грчке, Румуније, Бугарске, чак и Италије...

У 20. веку ствари се мењају, организовањем сајмова, сточних пијаца, задруга и сеоских продавница варшири типа ваљевског почињу да губе економски значај, али остаје традиција окупљања и њихов забавни карактер постаје преовлађујући. Управо такав је био Илиндански варшар у Ваљеву какав дуго памтимо.

Стизали су ту циркус, луна-парк, чувени „зид смрти“ са моторима и пакленим возачима челичних живаца и разни други забавни садржаји који су, уз неизбежне тезге са лицидерским срцима, дечјим играчкама и обиљем других потребних и беспотребних дрангулија, градили праву варшарску атмосферу.

А онда, пре тридесет и кусур година, урбанистичким развојем, уређењем парка крај Колубаре, изградњом хале „Партизан“ и „Југопетрове“ бензинске пумпе, тај део града полако губи техничке могућности за организацију варшара.

- Претварањем варшишта у парковску површину, варшар у Ваљеву почиње поплако да замире и тада су Тешњарске вечери осмишљене као другачија, урбанија, модернија манифестација

Порекло речи

- Сама реч варшар није српског већ мађарског порекла. Оно што је други израз за исти догађај, који се код нас користи, је панаћур, али ни то није српска него реч грчког порекла. Постоји практично потпуна паралела између речи варшар, панаћур и, условно рећено, словенског појма сабор, као и западне речи фестивал - наводи Владимир Кривошејев

која би на посебан, свој начин, у граду требало да замени оно што је до тада био варшар. „Тешњарске“ имају релативно сличну понуду, превасходно забавну, али не за циљне групе него за најшире слојеве становништва Ваљева и околине, с тим што су код њих унети и елемент унутрашње организације и други елементи урбаних садржаја које варшири нису имали - наводи Владимир Кривошејев, закључујући да Тешњарске вечери имају свој културни и уметнички ниво, али да су у суштини наставак нечега што је био један велики варшар. Оне окупљају велики број људи, пружају забаву са уметничким дometима и представљају право варшиште настало и због потребе да се на нешто другачији начин замени понуда недавно замрлих ваљевских варшара, истиче Кривошејев.

С. Ђирић

ВАЉЕВСКА ПИВАРА У ОВОЈ ГОДИНИ БЕЗ ПОРЕСКОГ ДУГА

Задовољни оствареним пласманом

Ваљевска пивара је у односу на претходну годину повећала пласман са 12 одсто, што је у конкуренцији са великим компанијама значајан успех, потврђује Славица Томашевић, помоћник директора за продају и пласман пива ове фирме. Велико олакшање за ваљевске пиваре је и „пеглање“ дугова са Пореском управом које је регулисансо крајем прошле године. Пивара је у последњој етапи петогодишњег плана реорганизације, кренула без пореског дуга. Посетиоци тешњарског фестивала и ове године пред крај имају прилику да се друже са овдашњим пиварима.

• Навикли смо да нам доносише лепе вести. Шта се променило и унапредило у Ваљевској пивари у протеклој години?

Славица Томашевић: Задовољни смо оствареним пласманом пива, он је у првих седам месеци ове године, у односу на прошлу, повећан за дванаест одсто. То примећује и конкуренција. Захваљујући сталном присуству на нашем регионалном тржишту, одржавању пласмана у Републици Српској и изласку на београдско тржиште, успевамо да, за нас, значајно повећамо производњу пива.

• Пивара је, као и претходних година, присутна на свим значајним сајамским, фестивалским и великим вашарским окупљањима у региону. Поред Косидбе на Рајцу, Хајдучких вечери у Црној Бари,

Архивски снимак

Дринске регате и наших Тешњарских, ваљевско пиво се по први пут почни и на Бир фесту у Београду.

Славица Томашевић: Пуно је таквих манифестација, окупљања, позивају нас са свих страна. Процењујемо где нам је најинтересантније тржиште и ту одлазимо. Наши пиво било је добро прихваћено на Бир гардену на Ади циганлији, отуда смо прихватили позив да на 250 квадрату у којем је 15 точилица, угостили све љубитеље пива и на овогодишњем најзначајнијем српском фестивалу пива. Све то је у складу са нашим могућностима.

• Колико је решавање пореског дуга олакшало пословање Пиваре у 2015. години?

Славица Томашевић: Умногоме. Више нам дуг не виси над главом, нисмо на списку дужника. Ка-кве год да резултате постижете ако вас „излистају“ међу дужницима то даје негативну слику о вама. Сада је другачије, конкуренција прати наш рад. Уочавају пораст производње и пласмана.

Славица Томашевић је подсетила да је фирма у последњој години „петолетке“, плана реорганизације фирме који је усвојен после увођења стечаја и претварања Пивариног дуга у државни капитал.

З. Р.

„Вина са поруком“ тешњарске волонтерке Дарданели

Винотека „Дарданели“ ради у Тешњару, у Бирчаниновој 58, у октобру ће бити пет година. Прикључили су се програму 29. Тешњарских вечери приређујући промоције вина. Јубитељи розеа уживали су у дегустацији мало јачег розеа, са 14 процената алкохола, винарије „Пусула“ из Миличинице. Реч је о, како каже власница Биљана Бранковић, веома укусном и квалитетном вину из ваљевског краја које иначе имају у редовној понуди у бутелкама и дволитарском паковању.

Ваљевци добро прихватају вина, често купују у винотеци „Дарданели“, као и комшије из Тешњара, иако у нашим крајевима традиционално доминира испијање пива и ракије, тако да ће 18. августа, уочи Преображења, представити ракију из манастира у Лелићу.

Од Биљане Бранковић сазнајемо да у Тешњар често долазе

странци и посећују винотеку „Дарданели“. Током викенда су у Тешњару боравили туристи из Тајвана, Београда и Земуна, као и група Руса, и сви су радо пазарили вина из понуде тешњарске винотеке „Дарданели“.

С. Ј. К.

Туристички инфоцентар

У Бирчаниновој 42 отворен је „Туристички инфо центар“ који ће на тешњарској адреси радити све до октобра. Отворена је изложба „Моја Србија“ приказујући мотиве активног туризма у нашем крају и шире. Такође, у „Туристичком инфо центру“, према речима Силване Бирчанин, сарадника за пропаганду у „Туристичкој организацији Ваљева“, у понуди је велики број сувенира које приказују културно-историјске споменике Ваљева, као и употребне шајкаче, чија је цена 700 динара, али и мале, украсне, за које треба издвојити 250 динара.

– Ове године посебно су тражене разгледнице. Имамо велики број мотива новог Ваљева и те разгледнице су веома декоративне, колажног типа. Изнад свега представљају успомену на пријатно проведено време у Ваљеву. Цена овог сувенира је више симболична, свега 20 динара. Ми ћемо и у наредном периоду објавити још једну серију разгледница и можда ће то бити препознатљиви серијал са мотивима старог Ваљева – каже Силвана Бирчанин из ТО Ваљева.

С. Ј. К.

КОНАК КНЕЗА ЈОВИЦЕ

Симбол старе чаршије

Конак кнеза Јовице Милутиновића једно је од основних обележја у же зоне заштићене старе ваљевске чаршије Тешњара, који представља једну од ретких целина из периода 19. века очуваних у Србији. Устаник, кнез Јовица је значајна историјска личност овог краја, његов конак је проглашен за културно-историјско добро и под заштитом државе је од 1971. године. Поред „зуба времена“ конак је знатно оштећен и због земљотреса 1998. године.

Професорка српског језика и књижевности Милка Ерић, председница ресорног Савета за културу и одборница ДС-а у Скупштини Града Ваљева, недавно је скренула пажњу на веома лоше стање једног од најстаријих објеката у Тешњару, конака кнеза Јовице Милутиновића, веома значајног за историју нашег града. Она упозорава да из Тешњара није уочљиво колико је зграда оштећена и сматра да је објекат пред урушавањем, као и да су станари угрожени. И у овом случају примарни проблем је нерешено имовинско питање између сувласника.

Године 2009. грађевинска инспекција је обавила контролу стања конака кнеза Јовице јер је објекат прошињавао, са крова је спадао преп, а дрвена конструкција трула...

Према речима Немање Радојичића, в. д. директора Завода за заштиту споменика културе Ваљево, урађен је конзерваторски и рестаураторски пројекат још 2005. године и тадашња вредност радова износила је 28.787.346 динара. Како је рекао, и сада би било могуће применити пројекат, али уз усклађивање дате вредности са тржишном вредношћу материјала и радова.

У циљу спречавања даљег пропадања конака устаничког кнеза Јовице Милутиновића очито да је неопходна сарадња свих надлежних институција и хитно утврђивање садашњег стања

овог вредног културно-историјског објекта који је, иако руиниран, очувао првобитну величину из доба изградње. У време 19. века када је изграђен, конак кнеза Јовице био је репрезентативан објекат, свакако један од најлепших у Тешњару. Томе сведоче и распоред и број просторија. Подигнут је на каменим темељним зидовима, док је спрат саграђен по систему бондручне конструкције, чиме се јасно указује да је конак саграђен у стилу варошке куће традиционалне овдашње градње. Потом, осамдесетих година 19. века дограђен је анекс и замењена је претходна столарија.

У међувремену било је више покушаја за добијање одобрења и средстава за санацију. Одржавани су састанци на тему стања овог културно-историјског објекта Србије. Прво од Министарства културе, потом прошле године и од Министарства за рад и социјалну политику,

С. Ј. К.

ку, за одобравање финансијских средстава у 2015. години, у оквиру обележавања два века од Другог српског устанка, поднет је пројекат и тражена су средства за заштиту конака. Међутим, неопходне финансије за реконструкцију конака кнеза Јовице - нису одобрена.

**У ПРЕПУНОЈ СВЕЧАНОЈ САЛИ
ВАЉЕВСКЕ ГИМНАЗИЈЕ**

Вече хорске

музике

У препуној Свечаној сали Ваљевске гимназије, завршница седме вечери 29. Тешњарских, припадају је ГМХ „Абрашевић“, под диригентским руководством професора Драгана Васиљевића, који је, након једног изузетног наступа, изјавио:

– Стварно сам задовољан оним што смо вечерас извели. Мислим да је ова сала мала за публику коју смо имали, као и за хор, али је акустички најквалитетнија. Морали смо мало да смањимо нашу динамику за неки проценат, у складу са простором у коме јесмо, а публика је то прихватила лепо – рекао је професор Драган Васиљевић, диригент мешовитог хора „Абрашевић“.

Вече хорске музике почело је наступом деце хора Храма Ваксирења Господњег „Бели анђео“ са диригентом Владимиром Флорјанчићем, чланом ГМХ „Абрашевић“, који су за ову прилику певали световне песме „Креће се лађа француска“ и „Каћушу“ на руском. Публика их је, потпуно заслужено, наградила дуготрајним аплаузом. Према речима професора Васиљевића, деџи хор при новом Храму постоји ово годину дана, а ово им је први наступ ван литургије:

– Подршка смо овдашњим хоровима и верујем да хорски живот поново оживљава у Ваљеву.

Репертоар ГМХ „Абрашевић“, препознатљив ваљевској публици, поново је задивио присутне, са солистима Зораном Тодоровићем, Миланом Новаковићем, Слободаном Лазаревићем, Јиљаном Јовановић и Милицом Степановић Бабамилкић.

С. Ј. К.

ИЗЛОЖБА ИСТОРИЈСКОГ АРХИВА Српско грађанство Тешњара 19. и 20. века

Постаје традиција да први програм Тешњарских вечери отвара Историјски архив Ваљева. Овог пута у галерији у Бирчаниној 68. Изложба „Српско грађанство Тешњара 19. и 20. века“ из албума старих тешњарских породица Андрића, Вујића, Ђукића и Ђорђевића, као и Кораћа и Обрадиновића. Изложбу је приредила Зорица Јеремић Шевић. Овом изложбом бројни посетиоци, од којих су многи времешни, лагано су прошетали по врелим коцкама Тешњара до галерије у „Кривој кући“ да би и личним присуством одали почаст моћним трговцима који су, крајем 19. и почетком прошлог века, нашу варош оснажили економским везама са Пештом и Бечом. Диван избор фотографија подсећа на градски живот ваљевских многочланих породица које су волеле, живеле, чувале Тешњар, како је, поред осталог, рекла ауторка изложбе Зорица Јеремић Шевић.

С. Ј. К.

С. Ј. К.

ЕТНО КУТАК

Приче професора Недељковића

Етно кутак, тачније кафе или башта код „Гљивара“ свих тешњарских вечери били су довољно посећени за занимљиве приче Драгана Недељковића, професора Пољопривредне школе, који годинама уназад приређује предавања о биљкама, њиховим именима, лековитим, отровним, магијским и другим својствима. Сви зnamо да здравац има лековито дејство, али мало њих зна да

му се придаје и магијски значај. Корен одољена жене су носиле у појасу како би кад затреба помирисале за смирење.

Многа имена људи изведена су из назива биљака. Да би женско дете било лепо носило је име Ружица или Ружа, да би била здрава и румена звала се Вишња или Трешња.

Запажено истраживање професора Недељковића је и о храмовима, палатама и вртовима Далеког истока. Стари Словени су поштовали више богова, најзначајнија божанства су Перун, Световид, Сварог и Дабог. Заједничка свим Словенима је била богиња пролећа - Весна, коју су замишљали као девојку бујне лепоте обучену у бело. Наши преци, тврди професор Недељковић, веровали су и у друге силе, као што су виле, вештице, вампире о чему су легенде сачуване до данашњих дана.

На крају свих прича од посетилаца познати ваљевски хортикултуриста добије по неку занимљиву сугестију, као на пример да објави брошуру од својих истраживања на шта професор Недељковић одговара да он то ради из задовољства, те да то није довољно за публиковање, али да литературу на ове теме очекује од будућих мастерса и доктора наука.

З. Р.

У ПРОЛАЗУ Невоља „Љиље ћао“

У тешњарском метежу, на свој начин, нашла се првог дана и наша Ваљевка Љиљана Исидоровић, познатаја као „Љиља ћао“. Обучена у раскошну циганску ношњу, нашминкана, села је на тротоар преко пута ресторана „Јефимија“. Убрзо су почели да јој прилазе посетиоци, да је фотографишу и траже да им гледа у длан и пева што је она у шали и чинила.

Убрзо су нашли и органи реда и замолили је да да напусти место на тротоару јер, наводно, омета посетиоце. И сама изненађена овим гестом без поговора се склонила, избегавајући тако било какав дијалог.

Тек када је кренула многи су препознали, да се ради о нашој Ваљевки познатој позоришној, телевизијској и филмској глумици – аматеру. Међутим после свега што се дододило било је касно.

– Желела сам да на овај начин те вечери допринесем Тешњар-

ским вечерима, да обогатим амбијент, а не да га чине продавци муђкалица, кобасица, разбијене пивске боце, громогласна музика, разноразне цице-мице...

Можда ће се организатори сетити да бар наредне године ову и сличне понуду уврсте у програм, каже Исидоровићева и додаје да би било добро када би органи реда и у будуће били тако ревносни.

J. Стојић

МЕЂУНАРОДНА ИЗЛОЖБА ФОТОГРАФИЈА

Дивчибаре објективом странца

У организацији Друштва истраживача „Владимир Мандић Манда“ и Удружења грађана „Дивчибаре“ у Истраживачкој кући у Ваљеву, у оквиру програма Тешњарских вечери, отворена је изложба фотографија „Дивчибаре – објективом странца“. Изложби је претходио међународни камп младих фотографа на Дивчибарама и Ваљеву у трајању од десет дана. Професионални фотографи и они који се фотографирају

фотом баве из хобија из Грчке, Шпаније, Русије, Польске, Србије... сликали су дивчибарска поља, Црну реку, Љути крш, старе Дивчибарце, пијацу, дивчибарске прозоре са мушкатлама...

Отварајући изложбу Матија Трипковић, млади истраживач, је рекао да су изложбом желели да скрену пажњу на овај планински туристички центар који је последњих деценија незаслужено у стагнацији.

Милена Кузмановић

КАТАРИНА ВИЋЕНТИЈЕВИЋ И ДЕЦА У ДВОРИШТУ БИБЛИОТЕКЕ

Под истом звездом

Школа глуме и културе говора глумице Катарине Вићентијевић при Матичној библиотеци ради годинама. Изнеговала је велики број полазника, од који су поједини већ дипломирали. Свима је заједничко да су, захваљујући преданом раду и опуштеном приступу глумице Катарине Вићентијевић, научили да се лепо и правилно изражавају, да слободно, без

треме, стану пред аудиторијум, али окружени књигама у бојатој ваљевској Дечјој библиотеци, заволели су да читају.

Глумица Катарина Вићентијевић увек пронађе начин да сваком детету, полазнику „Школе глуме и културе говора“ приступи, тако да деци и малишанима часови суботом постају много више од обавезе коју обожавају. То је „Школица“ где се друже, шале, играју, при томе не схватају да уче и да савладавају веома озбиљне програме. То су нам посведочиле средњошколке Катарина Пушић и Александра Томић, које су полазнице „Школе глуме и културе годова“ већ девет, односно две године.

Програм „Под истом звездом“ изведен у четвртак, седме вечери 29. Тешњарских, у Дворишту Матичне библиотеке „Љубомир Ненадовић“ је скраћени јавни час, премијерно одржан крајем јуна 2015. године.

Од јесени почиње још једна забавна наставна година „Школе глуме и културе говора“ коју у ваљевској Дечјој библиотеци, суботом, води глумица Катарина Вићентијевић, а новина је да ће највероватније основати и такозвану беби групу, узраста од четири године јер у Школи глуме у Дечјој библиотеци се расте у културне младе људе.

С. Ј. К.

ВАЉЕВАЦ ДЕЈАН БОГОЈЕВИЋ ИЗЛАГАО ПО 47. ПУТ „Ура минијатура“

- Уз хаiku поезију Богојевић се бави и ликовном кратком формом за коју каже да је захтевнија од великих

Ваљевац Дејан Богојевић, познат као мултимедијални уметник, представио се у малој сали Центра за културу у Ваљеву, у оквиру другог дана Тешњарских вечери изложбом „Ура минијатура“. Ово је његов 47. сусрет са публиком, а крајем године излагаће и у Шапцу.

Богојевић, који се иначе бави и писањем хаiku поезије, опробао се и у краткој форми и у ликовној уметности – фо-

тографији, чиме се и представио на овој изложби.

- Ово није случајно јер књижевне и ликовне минијатуре лепо координирају једне са другим. Минијатура је захтевнија од великих форми. У малој форми не смете да правите грешке као у великом попут романа који и поред грешака може да буде добар, док у минијатури то није случај.

Ове године Богојевићева фотографија минијатура ушла је у најужи избор за награду на традиционалном међународном фестивалу у Мајданпеку.

А. Р.

ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ „Некад и сад“

У Тешњару, тачније у Бирчаниновој 22, Завод за заштиту споменика културе Ваљево приредио је изложбу фотографија „Некад и сад“. На 20 паноа приказани су конзерваторски радови објекта који се налазе широм Србије: у Баставу, Мачковом камену, у месту Попцерски Добрин, као и у Тешњару, на којима су радили стручни тимови ваљевског Завода. Изложба „Некад и сад“ ваљевског Завода за заштиту споменика културе траје до 22. августа.

УЗ ИЗЛОЖБУ ФОТО САВЕЗА СРБИЈЕ „НА ТРАГУ СВЕТЛОСТИ”

Ваљево центар уметничке фотографије

- Међу педесет два аутора нашле се и фотографије петоро Ваљеваца

Шестог дана Тешњарских вечери, у холу Центра за културу, отворена је изложба Фото савеза Србије под називом „На трагу светлости“. Међу педесет двоје награђених аутора нашли су се и радови петоро Ваљеваца који су познати не само у Србији већ и ван граница наше земље.

Колико је фотографија утемељена код Ваљеваца говори велики број оних који се њоме баве. Поред Ђорђа Букилице који је био први мајстор фотографије ово звање освојили су још и Мирослав Јеремић, Миша Марковић, Драгиша Меденица, а кандидат за мајстора фотографије постао је Бранко Матић.

– Ваљево је увек имало добре фотографе и веома смо цењени због тога, не само у нашој земљи, већ и у Европи. Знају нас посебно по фотографијама природе коју има Ваљево са околином. Те

фотографије су упамћене и увек нас препознају на изложбама – рекао је Александар Јовановић, председник Фото клуба Ваљево.

У даљем раду клуба посебна пажња ће се обратити на укључивање младих у бављење фотографијом на чиму се кроз школу фотографије посебно ради, па треба очекивати да ће неко од њих постати кандидат или мајстор фотографије.

У Фото клубу Ваљево истичу да на изложбама фотографије у иностранству њихови чланови постижу запажене резултате, какав је случај био на светској изложби фотографије у Луксембургу.

У покушају да сазнамо зашто изложба носи назив „На трагу светлости“ Јовановић нам је кратко одговорио:

– То је све, то је цела фотографија, ко ухвати право светло тај ће добити и праву фотографију. Захваљујући томе добијају се награде и учешћа на оваквим изложбама.

A. P.

ЗАХВАЉУЈУЋИ ЗАЛАГАЊУ КЛУБА ЕКСТРЕМНИХ СПОРТОВА „ИКСТРИМ ФЕМИЛИ 014“

Све више најмлађих Ваљеваца на ролерима

Прилику за промоцију својих активности на Тешњарским вечери-ма искористили су и чланови клуба екстремних споркова „Икстрим фемили 014“ из Ваљева. Они су у новоизграђеном парку на Пећини организовали мини такмичење школе „Ролерица“ које је окупило око педесет учесника.

Од Страхиње Познановића, председника клуба, сазнајемо да се све више најмлађих Ваљеваца бави екстремним спортивима. Школица „Ролерица“ се, иначе, састоји од учења основа вожње ролера, скејт-а и бе-микса. Уче се основни елементи правилне вожње, коришћења заштитне опреме и правила понашања у скејт парку. Циљ свега је дружење и међусобно упознавање деце, развој спортског духа.

ПОСЛЕ ПАУЗЕ ОД СЕДАМНАЕСТ ГОДИНА „Бранковина“ ПОНОВО пред читаоцима

После паузе од седамнаест година седмог дана Тешњарских вечери, промовисан је књижевни часопис „Бранковина“ у издању Књижевне омладине Ваљева. Овом приликом је речено да је часопис престао да излази сплетом околности међу којима су рат, политичка клима и друго, а да се сада скupила енергија у једну тачку што је омогућило поновно излажење „Бранковине“.

Часопис ће по својој концепцији имати шири културолошки значај како би покрио шире културно поље и концепцију прилагодио овом тренутку. Биће прилагођен правим вредностима, вредностима које су биле у прошлости, вредностима које нам долазе у будућности и садашњој уметности и књижевности, једно социо-културолошкој ситуацији у којој смо тренутно.

Говорећи о циљевима излажења часописа „Бранковина“ Аца Вујић, главни уредник, је рекао да је то, пре свега, афирмација ваљевске културе, ваљевских посленика културе, стваралаца пре свега из области књижевности, ликовне уметности, музике, вајарства, или све у оквиру концепта српске културе и српске уметности.

A. P.

Оно што радује је да се из године у годину повећава број деце која похађају школу, али нажалост они још увек немају услова за бављење овим спортивима. Чланови клуба су волонтерски изградили скејт парк на Пећини и то је добро за летњу активност. Велику бављењу представља бављење овим активностима зими.

– Раније смо користили просторије старог Студента, а сада смо остали без њих. Рачунамо на помоћ града у добијању просторије или неке напуштене зграде коју би опет волонтерски уредили и опремили како би најмлађи Ваљевци могли да своје ролерске активности наставе и зими.

A. P.

Издавач: Савет 29. Тешњарских вечери
Издање припремила редакција Радио Ваљева

Уредник редакције: Предраг Обућина, Новинари:
Милена Кузмановић, Зорица Радин, Снежана
Јаковљевић Крунић
Новинар сарадник: Александар Ристић
Технички уредник: Креативни тим ТГ
Фотографије: Драган Крунић

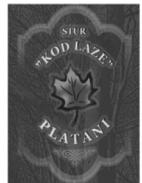
Штампа: Мотивпринт, Нови Сад
Тираж: 1.000 примерака

VEGA FARMA

Mičelini

**JP PIJAĆNA UPRAVA - POLET
JKP VIDRAK**

DELTA GENERALI
Osiguranje

**DIREKCIJA ZA URBANIZAM
I IZGRADNJU GRADA VALJEVA**

MEDIJSKI PRIJATELJI

kolubarske.rs

Nezavisne internet novine Kolubarskog okruga

НАПРЕД

